

Sri Krishna'yı, Güzel Gerçeği Arayış
(Search for Sri Krishna, Reality the Beautiful)

6. Hindistan'ın Altı Felsefesi

Hindistan'da eskiye dayanan, altı tane felsefî sistem bulunmaktadır. Birincisi, Kaṇāda Rṣi'nin *Vaiṣeṣika* felsefesidir; yani atom teorisi. Ona göre herşey atomdan meydana gelmiştir. Çok sayıda atom birleşir ve bu dünyayı oluşturur. *Kaṇa* atomik zerre anlamına gelir. Çok fazla atomik zerre birleşmişler ve hiçbir mantığa, uyuma veya bilince, hiçbir şeye gerek duymaksızın, şans eseri bu dünyayı oluşturmuşlardır. Ve bu bileşimlerin sonucunda burada bulduklarımız meydana gelmiştir. Kaṇāda'nın düşüncesi böyleydi: bu dünya atomik bir dünyadır.

Bhaktivinoda Ṭhākura, Kṛṣṇa bilinci hareketinin on dokuzuncu yüzyıldaki kurucusu, bir şarkısında şöyle der: *keśava! tuyā jagata bicitra*. "Ah, Lord Kṛṣṇa'm! Görüyorum ki Senin, yapısında sonsuz çeşitlilik olan dünyanda herşey mevcuttur. Ama biz, Senden ayrı olduğumuz için her zaman üzüntü duyuyoruz. Durmak bilmeyen bir ıstırap akıntısı bizleri doğumdan ölüme dek yutmuş bulunuyor ve bizler böylesine bir mutsuzluğun acısına katlanamayız. Çok sayıda kurtarıcı araçlar: Kapila, Patañjali, Gautama, Kaṇāda, Jaimini, Buddha kendi çözümlerini sunarak bize doğru koşuyorlar."

Çözümleme, Yoga ve Mantık

Kapila, "Maddeyi çözümle ve bütün bu acılardan kurtul," diyerek *Sāṅkhya* felsefesinin 'çözümleme' sistemiyle gelmiştir. Patañjali yogayla gelmiştir, "Hey, *jīvātmā!* Gel ve Paramātmā'yla tanış! O zaman bu dünyanın tüm acıları senden uzaklaşır. Paramātmāyla, Yüce Ruhla bağlantı kur." Onun önerisi de buydu.

Gautama mantıkla, *nyāya śāstra* ile gelir: "Bir Yapan, bir Yaratan vardır ama kayıtsızdır. Bu dünyayı yaratmıştır, o kadar; sonra bırakıp gitmiştir. Ve sen muhakemeni kullanarak yaşamak zorundasın. Akıl yürütme becerini geliştir ve tüm davranışlarında makul ol. Ancak o zaman bu dünyada kendine yardım edebilirsin. Başka çaresi yok. İyi bir mantıkçı ol, o zaman ortamı mantık gücüyle kontrol edebilirsin ve mutlu olursun." Ve Kaṇāda der ki: "Atomlar şans eseri bir araya geldiler ve atomlar dağılınca geride hiçbir şey kalmayacak. Neden dert ediyorsun? Boş ver. Kader nedir? Hiçbir şey. Aldırma. Ve beden dağıldığı zaman, hiçbir şey kalmayacak. O hâlde neden yas tualım?"

Atomik Teori ve Karma

Ardından, Jaimini, *karma-mīmāṃsā* teorisiyle şunları söyler, "Bizlerin bu dünya ile, *karmamızla* bağlantımızı sağlayan Biri olabilir ama *karma* herşey demektir. O ise tarafsız bir denetçidir. Artık bizlerle bağı kalmamıştır. *Karmamıza* göre ya geliştireceğiz ya da düşeceğiz. O nedenle size bu faaliyetler salık verilir. Eğer *karmanızı* sürdürürseniz mutlu olursunuz. *Karmayı* inkâr etmek elbette olanaksızdır; *karma phala* yani *karmanın* sonucu giderek azalır ve biter. Ama *karmadan*, iyi *karmadan* vazgeçmeyin; kötü *karmaya* yönelmeyin. İyi *karmanın* karşılığı bir gün biter ama bu önemli değildir; yine iyi *karma* yapmaya devam edin; iyi sonuç sizi cennette bekler ve mutlu bir yaşamınız olur. Eğer herhangi bir şey size dostça yaklaşırsa iyi *karmadan* dolaydır. Tanrı vardır ama kayıtsızdır. O size *karmanıza* göre, iyi ya da kötü

şekilde hizmet verecektir. Bağımsız değildir."

"Zihnini Erit" – Buddha

Ardından, Buddha'ya ait bir başka felsefe sınıfı gelir: "Zihin sistemini, farklı şeylerin bir araya gelmesi oluşturmuştur. Zihin sistemi yok olunca, hiçbirşey kalmaz. Bu nedenle, bir şekilde zihin sistemini eritmemiz gerekir. *Ahimsa*, şiddetsizlik, *satya*, doğruluk ve benzeri şeyleri uygula."

Görülmektedir ki bütün bu felsefeciler ya inzivadan ya da sömürüden (*bhukti*, *mukti*) (renunciation, exploitation) söz ediyorlar. Ve farklı türlerde büyüleyici tuzaklarla *jīva* ruhu ele geçirmeye çalışıyorlar. Bhaktivinoda Thākura der ki, "Oysa ben anladım ki bu adamlar sahtekârdır. Ve hepsinde ortak olan bir yön var: Sana adanmışlığın, Sana hizmetin zerresi yok onlarda. Bu açıdan hepsi birler. Gerçek iyiyi aktaramazlar. Sana adanmış hizmete ve Senin yüceliğine karşı koyma konusunda benzeşirler. Ve sonuç olarak bizleri kargaşaya terkederler.

"Ama yukarıdan bakıldığında görüyorum ki, onlar Senin tarafından görevlendirilmiş araçlardır; hastalığı daha az ağır olan hastaların iyiliği için, ağır hastaları başka koğuşa ayırırlar. İyilerin yararı için umutsuz vakaları bir yana ayırmak, Senin düzenlemendir. O senin planındır; onlar Senin elinde oyuncak bebek gibi oynuyorlar. Onlar Senin araçlarıdır ve Sana bir şekilde hizmet ediyorlar çünkü hiçbir şey Senin dışında değildir." Bhaktivinoda şöyle bitirir, "Ben onlara veda ediyorum. Bütün bu sözde araçlara belli bir mesafeden saygı göstereceğimi kalbimde duyumsuyorum, ancak benim yegâne gerçek sermayem Senin adanmış kullarının kutsal ayaklarındaki tozdur. Ben, bütün umutlarımın kaynağı olarak o toza güveniyorum. Benim bütün enerjim, onların kutsal lotus ayaklarının tozunu başımın üzerine koymak içindir. Bu bana göre herşeydir."